

תורת

ויגד משה

דברות קודש

כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

מקראלי

פרשת פנחס

ימי בין המצרים

יצא לאור

פרשת פנחס תשפ"ד

הדפסת הגליון בסיוע

ניתן לקבל את הגליון

טל. 052-7170710 או 055-6798152

בדוא"ל 8659931@gmail.com

לתרומות והנצחות ובכל עניני הגליון:

ניתן לפנות לחבר המערכת

הרה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א

מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

טל. 052-7128536

פרשת פנחס

על פי התורה, מה הוא זכאי או חייב. וגם קשה הלך הם ידעו שהוא נכד אהרן הכהן ומכל מקום ביזהו מפני שהוא גם נכד של יתרו שפיטס עבודה זרה, ולכן לכאורה מה הוסיף בזה שכתב הפסוק עוד הפעם שהוא בן אלעזר ונכדו של אהרן הכהן.

ויש שתיראו (גור אריה, במדבר כ"ה: יא, א) מה שנקט "השצטים" לומר שהעיקר היחוס הוא תולה בשצטים, שכל אחד יודע יחוס שצטו, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין ע"ב) שעתיד הקב"ה שיהיה מעיד על השצטים וכדכתיב בפסוק "שצטי י-ה עדות לישראל", ולכן היו מבזים אותו שהם מיוחסים והוא אינו מיוחס כל כך מפני שהוא מזרעו של יתרו, ובא הכתוב ליחסו אחרי אהרן לומר שהעיקר הא יחוס מלד האב ולא אחרי האם ולכן הוא אומר שמכאן והילך גם פנחס יהיה כהן לעולם וכמו אציו אלעזר.

הקנאות מלד אהרן

ועוד יש לומר שהם אמרו שצא זה המעשה של אכזריות מלד אציו אמו

וידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בחוכם ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום.

בפסוק שלפנינו יש לדקדק כמה דקדוקים צראשונה למה חזר ליחסו לפנחס, הלך כבר נאמר בתחילת המעשה בפרשה הקודמת פרשת בלק, וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו', ורש"י פירש לפי שהיו השצטים מבזים אותו "הראיתם בן פוטו זה שפיטס אציו אמו (שהוא יתרו) עגלים לעבודה זרה, והרג נשיא שצט מישראל", לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן.

שצטים מבזים אותו

וכריכים להבין מה שנקט "שצטים מבזים אותו" ולא נקט "הצרות מבזים אותו", וגם מה הוא הלשון שהיו מבזים אותו, מה בא כאן לשון בזיון, אם לך פנחס למה לבזות אותו ואם לא לך מה זה הבזיון ידונו אותו בצית דין שהרג נשיא מישראל והבית דין יפסוק

כולם בצביה וכו', ופנחס ראה מעשה ונזכר הלכה, אמר לו למשה מקובלני ממך הבעל ארמית קנאים פוגעין בו, אמר (משה לפנחס) לקרינא דאייגרתא איהו ליהו פרונקא וכלומר מקריא האיגרת הוא יהיה השליח לצלע מה שכתוב בהאיגרת] ומיד ויקח פנחס רומח בידו ועשה מה שעשה.

הייתכן שנתעלמה הלכה ממנו

והנה יס להבין על פי פירושו איך יתכן שמשה רבינו נתעלמה ממנו ההלכה זו לגמרי עד שגעו כולם בצבי'ה, ורש"י כתב שלא יתכן כזאת שמשה עמד כנגד שישים ריבוא במעשה העגל ולקח את העבודה זרה ויטחון אותו עד אשר דק וגו', וכאן רפו ידיו, אללא כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו עכ"ל. מ"מ קשה לפי מה שענה משה לפנחס שמקריא האיגרת הוא יהיה השליח, כלומר שיקיים מה שכתוב בה שקנאים פוגעין בה, היה לו לומר למשה "איך שכחת כל זאת", ולא אמר כך אללא שנראה מדבריו שאפשר לפרש את האיגרת הזאת, כלומר ההלכה הזאת בדרך אחרת ורק משום

שהוא יתרו ולא מלך אהרן שהוא אוהב שלום ורודף שלום, ולכן בא הפסוק לומר שגם זה בא מלך אהרן שאל יחשבו שאהרן לא היה קנאי, אללא שאף שהיה אוהב שלום אללא גם היה רודף שלום כלומר שרדף את השלום אם הוא נוגע לכבוד שמים ולכן הקנאות של פנחס בא גם מלך אהרן שצאופן כזה גם אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום אללא כאן היה גם הוא מתנהג להיות רודף שלום ולעשות כמעשה פנחס.

ונראה עוד לומר ולתרוץ מה שהקשו בצופן אחר, ומקודם נביא את הפסוקים מתחילת המעשה של פנחס, מפרשה הקודמת (בלק, כה, ה) "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב את אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בוכים פתח אוהל מועד, וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו" וגו'.

ופירש רש"י שנתעלמה ממנו (כלומר ממשה) הלכה שכל הבעל ארמית קנאים פוגעים בו, ולכן געו

פוגעין תרתי משמע

אבל עלינו להבין אם כן למה השבטים היו מבזין אותם לומר שהוא נכד של יתרו ולכן הרג נשיא שבט מישראל, דאם הפירוש הא כמו שסבר פנחס, אם כן עליו היה לעשות כן.

ונראה לומר דהנה בפסוק נאמר "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה, ולעיני כל עדת בני ישראל והמה זוכים פתח אוהל מועד" ורש"י פירש שבכו מפני שנתעלמה ממשה ההלכה, אבל בתרגום יונתן כתב "ואינון זכייין וקרין שמע" דהיינו שקראו אז קריאת שמע, והמפרשים התחזקו רבות בדברי התרגום יונתן, איך נכנס קריאת שמע לכאן, עד כדי כך שבחננוכת התורה מביא איש כאן טעות סופר וכריך לומר "וקלין שמע" דהיינו ששמע פנחס קולם שבזוכים בקול, ולכן קם ועשה מה שעשה, אבל בכל החומשים כתוב "זכייין וקרין שמע" שמוזבן שקראו קריאת שמע.

שפנחס אמר שזה הכוונה בזאת ההלכה ולכן אמר שיקיים מה שכתוב בה לפי דבריו.

ולכן נראה לומר שמאנינו לשון תפלה שנקרא פגיעה וכמו שכתוב אלל יעקב אבינו ע"ה "ויפגע במקום" (כה, יא) ופירש רש"י בשם רבותינו שהוא לשון תפילה, וכמו שנאמר "ואל תפגע בי" ולמדנו שתיקן יעקב אבינו תפילת ערבית, ולכן הכוונה בזה שכתוב "קנאים פוגעין בו" שזכריים להתפלל שהבעל הארמית יחזור בתשובה, ויתמו החטאים ולא חוטאים, אבל פנחס היה סובר שפגיעה הוא מכת חרב וכמו שנאמר (שמואל ב, טז) "גש ופגע בו ויכהו וימת" ולכן אמר לו משה קריינא וכו', לכיון שאתה סובר שהפירוש של פוגעין בו הוא מכת חרב, ראוי שתהיה אתה המזבנע והשליח לעשות זאת.

ולפי זה ניחא מש"כ שנתעלמה ממנו ממשה הלכה זאת שהוא סבר שזה הכוונה הוא תפילה, אבל האמת הוא כמו שפינחס סבר שזה כפשוטו מכת מוות וכן עשה פנחס למעשה.

התפללו שישוב בתשובה

והנה האבן עזרא פירוש בפסוק "והמה בזכים" מתפללים להגם כלומר שהם פירשו שהכוונה של קנאים פוגעין בו היינו להתפלל עליו, ולכן הם התפללו לה' ובזכים שה' יתן לו שכל שיחזור בתשובה לפני יתברך.

קראו קריאת שמע

ולפי זה אפשר לומר בדרכי אפשר שמנינו בגמרא בריש מסכת ברכות בתוספות (ד"ה מאימתי) שכתב שדרכם היה להקדים קריאת שמע ואח"כ התפללו תפילת ח"י ברכות לה', וגם אפשר לומר על פי התוס' במסכת שבת (דף יא.) ד"ה כגון שכתבו שקריאת שמע גם כן נקרא תפלה, ולכן שפיר קאמר התרגום שקורא ק"ש, ויתכן גם שרק ק"ש קראו וזה מש"כ האבן עזרא "מתפללים להגם" כלומר שקראו קריאת שמע שזה גם כן נקרא תפלה וכמ"ש התוס' הנ"ל.

תפילה קודם למעשה

והנה מנינו בגמרא מס' ברכות (דף ו) שמשמע שגם פנחס התפלל

קודם שעשה המעשה של הריגת זמרי, לאמרו חז"ל אין עמידה אלא תפילה שנאמר בפסוק בתהילים (פרק קו) ויעמוד פנחס ויפלל (ואין ויפלל אלא לשון תפלה וכמו שהיה כתוב ויתפלל) וכן בספר הסליחות אנו אומרים "מי שענה לפנחס בקומו מתוך העדה הוא יעננו" ומבואר לכאורה דבעת קומו מתוך העדה אז התפלל ופנה בתפלה להקב"ה, ואז ענה לו ה', וכן במדרש רבה מפורש שפנחס התפלל וכן בגמרא חולין (דף קלד) קאמר שהכהנים מקבלים את הלחיים שהוא נגד התפלה שהתפלל פנחס שנאמר "ויעמוד פנחס ויפלל, ואם כן כריכין לומר שגם פנחס התפלל שישוב בתשובה, אבל נראה שמשום שראה שאין עוזר התפלה הבין שהכוונה הוא "פגיעה" כפשוטו מכת מות, ולכן עשה כן הלכה למעשה.

ביזו את פנחס שלא נענתה תפילתו

אבל לפי זה כריכין אנו להבין למה היו השבטים מבזין אותו וכנ"ל, ונראה לומר שהם רק היו מבזין אותו שהוא בא ממשפחה של יתרו שעבד עבודה זרה, אבל לא על עמם המעשה

פוגעין בו הוא כמו שהבין פנחס לבסוף, ולכן אמר הקב"ה שאין לכם טענה על פנחס שעשה הכל כדין וכהלכה, ואדרבה ה' נותן לו את זרייתו שלום והיתה לו הבהונה ולזרעו אחריו זריית כהונת עולם.

איך נשיא בישראל יעשה כזאת

והנה החטא הזה של זימרי הוא זלתי מובן, איך נשיא בישראל יעשה כזאת, והנה בספר מי השילוח (להרה"ק מרדכי יוסף מאיזביא ז"ל) מביא דבר נפלא וכתב בזה הלשון: ולא יעלה על הדעת לומר שזמרי היה ח"ו נואף כי מן הנואף לא עשה הקב"ה פרשה בתורה, אך יש בזה סוד דהיינו מי שמרחיק עצמו מן היצר הרע ושומר עצמו מן העבירה בכל כוחו עד שאין שזיכלתו לשומר את עצמו יותר מזה, ואז כשנתגבר יצרו עליו ועושה מעשה, אז בודאי רצון השם יתברך הוא, ובעין מעשה יהודה ותמר, שהיה בת זוגו ממש, וזה הענין היה כאן גם כן, כי זמרי היה באמת שומר עצמו מכל התאוות הרעות, ועתה עלתה שהיא בת זוגו, מאחר שאין בכוחו לסלק מזה

שעשה, באם כן היו כריכין לדונו זבית דין משום הריגת אדם מישראל וכנ"ל.

אלא נראה לומר שהם זיזו אותו ואמרו שאין הכי נמי שגם אתה התפללת עליהם גם כן שיחזרו בתשובה, אבל מה שלא נענתה, הוא משום שאתה בא מרשעים, ואין הקב"ה שומע תפלת לדיק בן רשע וכמ"ס אלל ירחק והרבה שהשם שמע לקול ירחק משום שאין דומה תפלת לדיק בן רשע לתפלת לדיק בן רשע ולכן לא נענתה רבקה משום שאביה היה רשע בתואל הארמי עיי"ס ברש"י בפרשת תולדות על הפסוק ויעתר לו ולא לה.

ולכן שפיר שרק היו מבזין אותו אבל הכתוב בא ויחסו אחר אהרן שהיוחסין הולכין אחר האב ולכן ברבקה לא נתקבל תפלתה משום שאביה הוא בתואל הרשע, אבל כאן בפנחס אף מאלד אמו הוא בא מיתרו שפיטס לע"ז, מ"מ העיקר הוא שמאלד אביו הוא בן של אלעזר בן אהרן הכהן, ולכן אין לומר שמשום שלא היה מיוחס משום הכי לא נתקבל תפלתו, אלא שהעיקר שפשט ההלכה הוא שקנאים

השגה בחטאים של אבותינו הק' וזפרט
 דור דעה כדורו של דור המדבר
 שכתוב בזוה"ק שלא יהיה עוד דור כזה
 דור דעה עד שיבוא המשיח ויגאלנו
 בגאולה השלימה.

קריאה מעוררת את הזמן

והנה לנו נמצאים צפרשת פנחס
 שהוא נקראת בדרך כלל בימי בין
 המצרים, בין יז בתמוז לט' אב, ויש
 בזה רמזים רבים בספרים הק' וגם
 מובא שצפרשתינו מרומז הענין של
 הימים שבין י"ז בתמוז לט' באב,
 שצפרשה זו נזכרים כל המועדים,
 ולעתיד לבוא יתהפכו הימים האלו של
 האבילות לימי משתה ושמחה, וגם
 מובא שלעתיד לבוא יהיה יום י"ז
 בתמוז יום א' של יום טוב ו ט' באב
 יום האחרון של החג והימים שצאמנע
 יהיה כמו חול המועד וזה מרמז מה
 שקורין בימים אלו פרשיות המועדות
 צפרשת פנחס.

ובספר הק' שפת אמת מובא
 הענין שיש בקריאת הפרשה הזו בבין
 המצרים, כי צפרשתינו מוזכרים

המעשה ופנחס אמר להיפך שעדיין יש
 בכוחו לסלק עצמו מזה, זה שכתוב
 ושם יש ישראל המוכה, היינו שהקב"ה
 הראה לפנחס אחרי המעשה שעשה,
 שאל יחשוב פנחס שזמרי היה נואף
 גמור, אבל פנחס שבה מזרע יוסף
 שנתברר בסיגופין ונסיונות בענין זה,
 ולכן הרע בעיניו מאוד על מעשה
 זמרי, והיה דן אותו דין של קנאים
 פוגעין בו, ולכן משה רבינו לא הכניס
 את עצמו לדונו במיתה, אבל הקב"ה
 אהב את פנחס והסכים עמו, כי לפי
 שכלו עשה דבר גדול בקנאתו ומסר
 נפשו על זה ע"כ תוכ"ד.

והנה הדברים האלו מש"כ הוא
 חידוש גדול, והיו הרבה גדולים שלא
 קיבלו את דבריו בזה, כי דבריו הם
 פלא גדול, (ועיין בספרו הנ"ל, וגם
 בספרי תלמידו ר' לודק הכהן מלובלין
 ז"ל הנקרא תקנת השבים, וגם בספר
 תפארת יונתן לר' יונתן איבישיץ ז"ל)
 שכתב צפרשה זו כעין זה לחלילה
 לחשוב בזמרי ושאר דור המדבר דור
 דעה אוכלי המן שיחטאו וכו', רק כל
 החטאים שלהם היה לשם שמים וכו'
 וכן כתב עוד בספרים הק' שאין לנו

בעיני העם, וכן הוא הרמז של פרשת פנחס במקומו כלומר בסדר הפרשיות ושלל כסדרן שפרשה זו הוא במועדים, וכן כתבו הספה"ק רמז שזימים האלו אפשר למצוא את השי"ת ביותר ניקל, וזה מרמזו בפסוק כל רודפיה השיגוהו בין המצרים, ושלל במקומו.

ויהי רצון שנוכל זימים האלו להתבונן בכל מעשינו ונזכה לתקן את עצמינו עד שנזכה להגאל כבר זימים האלו, והכל תלוי רק בתשובה, וכמ"ס הרמז"ס שאין ישראל נגאלים אלא בתשובה, וכתבו הסה"ק שדי גם תשובה מועטת וכפתח של מחט, והעיקר התשובה יהיה לעתיד ע"י אליהו הנביא שזה פנחס שיתקיים הפסוק והשיב לב אבות על בנים בקרוב ע"י חסדים ורחמים מגולים אמון ואמן.

התמידים והמוספים והרמז בזה הוא לעורר את עם ישראל להשתוקק לעבודת בית המקדש וגן מוצא בספה"ק רמזים בזה שכיון שכתוב בפרשתינו עניני חלוקת הארץ ונחלת בני ישראל בארץ ישראל ויש בזה רמז על נחלת בני ישראל בארץ ישראל לעתיד לבוא בנחמת יון וירושלים.

והעולם אומרים בדרך נחות כי פרשת פנחס כשקוראים במקומה על פי הסדר של הפרשיות חל כמעט תמיד בבין המצרים, אבל שלל במקומו זימי החגים שבהם קורין פרשיות החג מפרשת פנחס, וזה לרמז שאדם הוא במקומו, הוא אין כל כך חשוב מכיון שרגילים בו וכולם מכירים אותו, אבל אם בא כאדם חשוב וכאורח במקום שאין מכירין אותו אז שם הוא נכבד

פרנס השבוע

ידידינו עוז איש חי ורב פעלים העומד לימינינו בכל עת

הרה"ג שמואל לוי שליט"א

מרבני כולל חזון איש ור"מ במודיעין עילית

לרגל שמחת אירוסי הבן

הבה"ח דוד ני"ו עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שיבנו בית נאמן וירוזה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יו"ח

פרנס השבוע

ידידינו עוז איש חי ורב פעלים העומד לימינינו בכל עת

הרה"ח שמואל דוד אופמן שליט"א

אב"י בעי"ת אשדוד

לרגל שמחת נישואי הבת

עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שיבנו בית נאמן וירוזה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יו"ח

הפצת הקונטרס

נתרם לעילוי נשמת

הרבנית בתיה חיה ע"ה

בת הרה"ק רבי מרדכי זצ"ל

נלב"ע י"ח תמוז תש"ע

ת.נ.צ.ב.ה.

הדפסת הקונטרס

נתרם לעילוי נשמת

מרת חיה שרה חנוך ז"ל

בת הרה"צ אליעזר צבי זצ"ל

נלב"ע י"ג תמוז תשפ"ד

ת.נ.צ.ב.ה.

תפילה וסגולה נפלאה

מהרה"ק רבי מאיר מאפטא זצוק"ל בעל אור לשמים

יומא דהילולא כה תמוז

היתה חביבה מאוד על אדמו"ר הרה"ק ה'תפארת שלמה' מרדומסק זצ"ל
ואמר שהיא סגולה נפלאה לפרנסה ולהצלחה לאמרה בכל יום:

היתה חביבה ושגורה בפי כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מקראלי זיע"א דבר יום ביומו
כן עורר זיכרון תמיד לאמרו בתדירות, באמרו שתפילה זו מסוגלת לכל הישועות

אשר בראתני לכבודך, ואהבתך תבער
בקרבי, ומחממתך תאציל עלי להיות
נגד עיני גדלתך וגבורתך ומעוט ערפי
וחסרון בינתי, ולא יגבה לבי, ולא
ארדוף אחר הכבוד וגדלה ועשר כי אם
תכסוף נפשי לעשות רצונך הישר
בעיניך.

ואהיה מוכן בכל רגע למסר נפשי
רוחי ונשמתי וגופי ומאדי על קדשת
שמך, והסר כל המסכים המבדילים
ביני לבינך, והחזירני בתשובה שלמה
לפניך. וינעם לי כל אשר תעשה עמדי
ולא יבלבלני שום ענין מעבודתך
האמתית, ולא תעלה קנאת אדם עלי
ולא קנאתי על אחרים, ולא אתאונה
לשום דבר זולת רצונך.

והורינו דרך חקיך לעבדך בלב
נכר וזך ובשמחה ורוח נמוכה ובאהבת
עמך ישראל, ויתקדש שמך על ידי ועל
ידי זרעי וזרע זרעי עד כל הדורות ולא
ימצא פסול בנו חלילה, וננצל מחלול
השם, ונזכה לעסק בתורתך לשמה
בתמידות מתוך הרחבה, בתשובה
ובדעת ובשמחה ולב טהור, ונשמר
מכל חטא ומכל עון, ונשמח בדברי
תורתך ובמצותיך לעולם ועד, ונזכה
לתקן את אשר העוינו ולא נבוש בעולם
הזה ולא נכלם לעולם הבא אמן כן יהי
רצון.

רבון העולמים ידעתי כי הנני בידך לבד
כחמר ביד היוצר. ואם גם אתאמץ
בעצות ותחבולות וכל יושבי תבל
יעמדו לימיני להושיעני ולתמך נפשי,
מבלעדי עזך ועזרתך אין עזרה
וישועה. ואם חלילה יחפצו כלם להרע
אז אתה בחמלתך תשים עיניך עלי
ותשקיף עלי לטובה ממעון קדשך.

הנה חבלים נפלה לי בנעימים,
וישועתי באה, ועזרתי תגלה. לכן עזרני
רבון העולמים להיות עיני פתוחות
לראות תמיד אמתות הדבר הזה, והיה
תקוע וקבוע אמונתך בלבי בכל עת
לבל אסור לא בדבור ולא במעשה ולא
במחשבה לעבד זולתך חלילה, כי אם
תדריך נפשי רצונך הטוב באמת.

גם עזרני לבל ימוש מרעיוני ומלבי
גדלתך וגבורותיך והופעת חיותך בכל
רגע, וקוטן ערפי בין מעשיך, ומה
נחשב אני בין יצוריך, וכאין אני נגד
ברואיך אם גם הייתי נקי מכל חטא,
ומה גם פי עונותי רבו למעלה ראש
נקלתי מכל ברואיך כי הם עושים רצונך
אשר לך נוצרו ואני בגבה לבי מתעב
בעיניך.

ועזרני להיות מדת הכנעה
ושפלות רוח דבוק בלבי וברעיוני בכל
עת ובכל רגע, ותהיה ראתך על פני
בלתי אטטא, וישמח לבי תמיד בך

מוגש באדיבות:

מוסדות קראלי ♦ מרכז אמונת חיים ♦ מפעלי מצמיח ישועות